

# **Směrnice o zabezpečení zákona o finanční kontrole č. 320/2001 Sb. a vyhlášky č. 416/2004 Sb.**

## **Vnitřní kontrolní systém:**

### **Právní normy upravující směrnici:**

- zákon č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“),
- vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole (dále jen „vyhláška“)
- zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, v platném znění

### **Navazující vnitroorganizační směrnice:**

- organizační řád ze dne 20. 2. 2013
- přílohy směrnice o účetnictví - oběh účetních dokladů a podpisové vzory

Účelem použití této kontrolní metody je především poznání míry souladu schválených záměrů a cílů se skutečným stavem jejich plnění. Zajištění případné regulace prověřované činnosti včetně přípravy a uskutečňování finančních a majetkových operací k jejich dosažení včetně eliminace nebo zmírnění dopadů při výskytu negativních jevů s tím spojených.

Provádění vnitřní kontroly na všech stupních řízení patří k základním pracovním povinnostem vedoucích pracovníků v rozsahu jejich pověření a odpovědnosti vymezené v organizačním řádu.

Všichni vedoucí organizačních útvarů mají v rámci svých pravomocí a odpovědnosti povinnost zajišťovat vytváření a řádné fungování vnitřního kontrolního systému.

Finanční kontrola je zajištěna několika fázemi:

- Předběžná kontrola
- Průběžná kontrola
- Následná kontrola

## **Předběžná kontrola**

Uvnitř orgánu veřejné správy zajišťují předběžnou kontrolu plánovaných připravovaných operací dle § 26 zákona:

K funkci příkazců operací byli v organizaci pověřeni:

- starosta
- místostarosta

K funkci správce rozpočtu a hlavní účetní byla v organizaci pověřena:

- účetní.

Nejdůležitějším prvkem řídicí kontroly je předběžná kontrola operací (kontrola provedená před a po uzavření kontraktu a vznikem závazku, nároku, která je prováděna v několika fázích:

**Předběžná kontrola před vznikem nároku – postup je stanoven § 11.**

Předběžnou kontrolu před vznikem nároku (pohledávky) orgánu veřejné správy zajistí ve své působnosti příkazce operace.

Schvalovacím postupem příkazce operace se prověřuje:

- soulad připravované operace se stanovenými úkoly a schválenými záměry a cíli orgánu veřejné správy,
- přijetí opatření k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik, která se při uskutečňování připravované operace mohou vyskytnout,
- doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady.

**Předběžná kontrola po vzniku nároku** – postup je stanoven § 12.

Předběžnou kontrolu při správě veřejných příjmů po vzniku nároku orgánu veřejné správy zajistí ve své působnosti příkazce operace a hlavní účetní.

Schvalovacím postupem příkazce operace se prověří:

- správnost určení dlužníka, výše a splatnost vzniklého nároku orgánu veřejné správy.

Příkazce operace vystaví pokyn k plnění veřejných příjmů opatřený svým podpisem a předá jej s doklady o nároku orgánu veřejné správy hlavní účetní k přijetí konkrétního příjmu nebo k zajištění vymáhání pohledávky.

Schvalovacím postupem hlavní účetní se prověří

- soulad podpisu příkazce operace v pokynu k plnění veřejných příjmů s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
- správnost určení dlužníka, výše a splatnosti vzniklého nároku orgánu veřejné správy s údaji ve vydaném pokynu k plnění veřejných příjmů,
- jiné skutečnosti týkající se uskutečnění operace jako účetního případu podle zvláštních právních předpisů pro vedení účetnictví orgánu veřejné správy, souvisejících účetních rizik, které se při jejím uskutečňování mohou vyskytnout včetně přijetí případných opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

Neshledá-li hlavní účetní nedostatky, předá pokyn k plnění veřejných příjmů potvrzený svým podpisem k zajištění výběru konkrétního příjmu ve výši splatného nároku.

**Předběžná kontrola před vznikem závazku** – postup je stanoven § 13.

Předběžnou kontrolu při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku orgánu veřejné správy zajistí ve své působnosti příkazce operace a správce rozpočtu.

Schvalovacím postupem příkazce operace se prověří:

- nezbytnost připravované operace k zajištění stanovených úkolů a schválených záměrů a cílů orgánu veřejné správy,
- přijetí opatření k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik, která se při uskutečňování připravované operace mohou vyskytnout,
- doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady.

Je-li kontrolní postup ukončen, příkazce operace potvrdí svým podpisem písemný podklad (objednávka, smlouva) k přípravě závazku a předá jej k předběžné kontrole správci rozpočtu.

### **Individuální příslib**

Dle § 13 odst. (7) neshledá-li správce rozpočtu nedostatky, vrátí svým podpisem potvrzený podklad (smlouva, objednávka) k připravované operaci příkazci. Podpis správce rozpočtu, případně s připojenými písemnými omezujícími podmínkami je pro účely finančního řízení dokladem o kontrolním zajištění finančního krytí připravovaného závazku v navržené výši a o předpokládaném termínu jeho plnění konkrétnímu věřiteli (dále jen "individuální příslib").

Schvalovacím postupem správce rozpočtu se prověří, zda připravovaná operace:

- byla ověřena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění k tomuto úkonu, a zda jeho podpis na podkladu k připravované operaci souhlasí s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
- je v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky,
- odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy,
- byla prověřena v souvislosti s rozpočtovými riziky, která se při jejím uskutečňování mohou vyskytnout, zejména v souvislosti s dopadem uskutečnění operace na zdroje financování činnosti orgánu veřejné správy použitelné v příslušném rozpočtovém období a s potřebou zajištění zdrojů pro financování činnosti tohoto orgánu v navazujícím rozpočtovém období, a zda byla stanovena opatření k vyloučení nebo zmírnění těchto rizik.

Pro usnadnění provádění předběžné řídicí kontroly organizace užívá institut limitovaného příslibu.

### **Limitovaný příslib**

Při provádění předběžné řídicí kontroly je kontrolní systém zahrnut tzv. drobnými výdaji, které jsou zapotřebí pro chod organizace, které se často opakují. Pro tyto situace bude organizace nadále využívat **institut limitovaného příslibu** ve smyslu § 13 odst. 8 a 9, tj. příkazce operace předá správci rozpočtu návrh na kontrolní zajištění finančního krytí předpokládaných operací a s tím souvisejících závazků, jejichž věřitel a výše není předem známa. Správce rozpočtu předá zpět příkazci operace podepsaný příslib s určením limitu výdajů a s určením období, ve kterém se výdaje mají uskutečnit. Jeho kopii předá hlavnímu účetnímu. Limitovaný příslib bude tedy využíván pouze pro předběžnou řídicí kontrolu před vznikem závazku, nikoli před vznikem nároku.

**Předběžná kontrola po závazku** – postup je stanoven § 14.

Předběžnou kontrolu při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku orgánu veřejné správy zajistí ve své působnosti příkazce operace a hlavní účetní.

Schvalovacím postupem příkazce operace se prověří:

- správnost určení věřitele, výše a splatnosti vzniklého závazku orgánu veřejné správy,
- soulad výše závazku.

Příkazce operace vystaví pokyn k plnění veřejných výdajů opatřený svým podpisem a předá jej s doklady o závazku orgánu veřejné správy hlavnímu účetnímu k zajištění platby.

Schvalovacím postupem hlavního účetního se prověří:

- soulad podpisu příkazce operace v pokynu k zajištění platby s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
- soulad údajů o věřiteli, výši a splatnosti vzniklého závazku orgánu veřejné správy s údaji ve vydaném pokynu k zajištění platby, kterou je tento orgán povinen zaplatit věřiteli,
- soulad pokynu příkazce operace k zajištění platby pro určené a stanovené období,
- jiné skutečnosti týkající se uskutečnění operace jako účetního případu podle zvláštních právních předpisů pro vedení účetnictví orgánu veřejné správy<sup>4)</sup>, souvisejících účetních rizik, které se mohou vyskytnout zejména v souvislosti se zapojením cizích zdrojů, zálohami, hospodařením s fondy a přijetí případných opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

V organizaci vykonává správce rozpočtu a hlavního účetního jediný zaměstnanec (§ 26 odst. 3 zákona), proto zajišťuje schvalovací postupy správce rozpočtu i hlavního účetního.

### **Průběžná kontrola**

Průběžnou řídicí kontrolu zabezpečuje vedoucí organizace nebo jím pověřenými pracovníci, kteří zajišťují přímé uskutečňování operací při hospodaření s finančními prostředky.

Při výkonu průběžné kontroly se prověří, zda operace od předání podkladů k realizaci hlavním účetním až do jejího konečného vypořádání a vyúčtování probíhá v souladu s právními předpisy přijatými v rámci těchto předpisů.

Tyto postupy zahrnují i kontrolní techniky při prověřování jejich příslušné dokumentace a sestavování stanovených finančních, statistických a jiných výkazů, hlášení a zpráv.

Organizace pro účely průběžné kontroly sestavila plán kontrol. Po provedení kontroly je proveden zápis a učiněna nápravná opatření.

Postupy v organizaci:

- a) zajišťování bezhotovostního styku - kontrola se zaměří na ochranu majetku před neoprávněnými zásahy,
- b) nakládání s peněžními prostředky v hotovosti a s ceninami - kontrola se zaměří na evidenci, inventarizaci, řešení a vypořádání inventarizačních rozdílů, ochranu a zabezpečení majetku při manipulaci, přesunu a úschově,
- c) prověřování souladu výdaje s doklady o příjmu zboží nebo služeb - kontrola se zaměří na fyzickou kontrolu nakoupeného zboží a služeb a ověření těchto skutečností s příslušnou dokumentací, a zda při nákupu byly dodrženy požadavky hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti,
- d) plnění závazků - kontrola se zaměřuje na dodržování splatnosti u splatných závazků, zda nedochází k poškozování věřitele, přednostní úhradou jiných závazků, zda organizaci nehrozí sankce z neplnění závazků, zda jsou správně vyúčtovány zálohy apod.,
- e) správa pohledávek a jejich vymáhání - předmětem kontroly je adresnost pohledávky, její právní zajištění, dodržování platebních podmínek, předcházení vzniku nedobytných pohledávek smluvními podmínkami, korespondence s dlužníky při vymáhání

pohledávek, předávání kompletních podkladů k osudnému vymáhání, vymáhání příslušenství pohledávek apod.,

- f) prověřování stavu, pohybu a využívání zásob včetně jejich evidenci, úplnosti a průkaznosti záznamů o nich, při inventarizaci, zabezpečení ochrany majetku,
- g) prověřování stavu, využívání, udržování a způsobu vyřazení a likvidace majetku včetně jeho evidence, úplnosti a průkaznosti záznamů o něm - inventarizace, řešení a vypořádávání rozdílů, zajištění podmínek pro využití, uložení a ochranu tohoto majetku v souladu s právními předpisy. Kontrola se zaměří i na způsob ocenění majetku v účetnictví, úroveň pojištění majetku ve vztahu k možným rizikům, provádění oprav a udržování majetku, provedená technická zhodnocení majetku apod.,
- h) zaznamenávání uskutečněných operací v účetnictví - kontrola se zaměří na porovnání dokladů s údaji v účetní evidenci, při dodržení věcné a časové souvislosti jednotlivých účetních případů.

### **Následná kontrola**

Následnou kontrolou se vybrané operace prověřují, jak po formální stránce (zda byly dodrženy schvalovací a operační postupy při předběžné a průběžné kontrole, a zda je o nich řádně účtováno), tak i po stránce věcné (účelnost, efektivnost, hospodárnost a soulad s předpisy).

Nedostatky zjištěné při výkonu řídicí kontroly jsou zaměstnanci obce povinni odstraňovat v rámci možností již v průběhu kontroly. U nedostatků závažnějšího charakteru je kontrolní pracovník, určený statutárním orgánem, povinen informovat o nedostatku statutární orgán. Ten přijme konkrétní, adresná a termínovaná opatření k nápravě.

### **Veřejnosprávní kontrola**

Veřejnosprávní kontrola zahrnuje předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu, je zajištěna revizními postupy dle vyhlášky 416/2004 Sb. Je upravena zákonem 320/2001 Sb. a zákonem č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, v platném znění.

Zřizovatel provede či zajistí veřejnosprávní kontrolu u své příspěvkové organizace Mateřské školy Olšany či u subjektů žádající dotaci. U kontrolované osoby na místě zajistí:

- shromáždění a vyhodnocení informací, které jsou významné pro splnění konkrétních cílů této kontroly,
- dokumentace kontrolních zjištění včetně pořízení výpisů nebo opisů dokladů kontrolované osoby anebo jiných podkladů, potvrzujících tato zjištění,
- vypracování protokolu o kontrolních zjištěních,
- seznámení kontrolované osoby s obsahem protokolu včetně případného řízení o námitkách podle zvláštního právního předpisu.

**Předběžná veřejnosprávní kontrola** kontrolní orgán prověřuje podklady předložené kontrolovanými osobami před uskutečněním připravovaných operací, před rozhodnutím o schválení použití veřejných prostředků.

**Průběžná veřejnosprávní kontrola** je realizována v období, kdy je s veřejnými prostředky již nakládáno. Kontroluje se shoda předem stanovených podmínek a postupů se skutečnou realizací, zda je správně vedena evidence o realizovaných akcích, je včas a řádně reagováno na případnou změnu objektivních podmínek.

**Následná veřejnosprávní kontrola** veřejnosprávní kontrola na místě je kontrola hospodaření s veřejnými prostředky, která bude ve vybraných oblastech ověřovat, zda údaje o hospodaření s veřejnými prostředky věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků a zda tyto údaje odpovídají skutečným rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky. Zda přezkoumávané operace jsou v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími přijatými v rámci řízení a splňují kriteria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti, ve smyslu § 11 odst. 4 písm. a) zákona o finanční kontrole).

Obec může zajistit veřejnosprávní kontrolu pověřením externí firmy.

### **Zprávy o výsledcích finančních kontrol**

Zpráva o výsledku finančních kontrol musí být předložena v rozsahu a struktuře stanovené vyhláškou 416/2004 Sb. v elektronické podobě do 28. února následujícího kalendářního roku prostřednictvím informačního systému Ministerstva financí.

Směrnice nabývá účinnosti po schválení zastupitelstvem obce dne ..... 18. 11. 2020. ....

V Olšanech dne 9. 11. 2020



**Obec Olšany**  
Olšany 66  
683 01 Rousínov

.....  
Dana Křížová  
starostka obce Olšany